

Programa Guimarães Rosa de Apoio ao Estudante-Convênio

Está em vigor a Portaria MRE n. 572/2024, que atualiza as normas para concessão de benefícios do Ministério das Relações Exteriores aos estudantes do Programa de Estudantes-Convênio (PEC).

2. A nova Portaria institui o Programa Guimarães Rosa de Apoio ao Estudante-Convênio, composto pelos seguintes benefícios: Bolsa Instituto Guimarães Rosa (Bolsa IGR) e auxílio-retorno ao país de origem.

3. A Bolsa IGR abrange quatro modalidades de benefícios: as pré-existentes Bolsa Mérito, Bolsa MRE (renomeada Bolsa Permanência) e Bolsa Emergencial, que tiveram suas condições atualizadas, e a recém-criada Bolsa Incentivo. O valor de todas as modalidades foi reajustado de R\$ 622,00 (seiscentos e vinte e dois reais), valor que vigorava desde 2012, para R\$ 1.400,00 (mil e quatrocentos reais) mensais.

4. Segue breve apresentação das modalidades da Bolsa

IGR:

a. Bolsa IGR de Mérito Acadêmico (Bolsa Mérito): destinada a estudante PEC-G que comprove desempenho acadêmico destacado, após ter cursado pelo menos dois semestres letivos da graduação. O processo seletivo é semestral e regulado por edital específico.

b. Bolsa IGR de Apoio à Permanência no Ensino Superior (Bolsa Permanência): para estudante PEC-G em situação de dificuldade financeira que comprometa sua subsistência no Brasil. O candidato deve ter cursado ao menos dois semestres letivos da graduação e estar matriculado em IES que não ofereça a bolsa do Projeto Milton Santos de Acesso ao Ensino Superior (PROMISAES) do Ministério da Educação (MEC). O processo seletivo é semestral e regulado por edital específico.

c. Bolsa IGR de Apoio Emergencial (Bolsa Emergencial): única bolsa que poderá ser concedida a qualquer tempo, ao estudante PEC-G ou PEC-PLE que comprove dificuldade financeira de ordem imprevista, decorrente de fatos posteriores ao início do curso e que comprometa suas condições de subsistência no Brasil. Ressalta-se que, para avaliação da candidatura, deverá ser demonstrado que o(s) responsável(is) financeiro(s) está(ão) impossibilitado(s) de custear as despesas do estudante no Brasil, em razão de fatos supervenientes ao início do curso. Portanto, para avaliar um pedido de Bolsa Emergencial, a DCE solicitará apoio do posto no sentido de contatar o(s) responsável(is) financeiro(s) e verificar a situação do envio de recursos ao estudante.

d. Bolsa IGR de Incentivo a Áreas Prioritárias e Países Estratégicos (Bolsa Incentivo): nova modalidade de bolsa, voltada ao estudante PEC-G ou PEC-PLE que tenha sido selecionado para graduação em área considerada prioritária para atração de estrangeiros, ou que seja nacional de país participante do PEC considerado estratégico para os objetivos do Programa e da política externa do Brasil. Diferentemente das demais modalidades, a Bolsa Incentivo poderá ser concedida durante todo o período de estudos no Brasil, até um máximo de cinco anos. Além do valor mensal pago ao bolsista, o benefício inclui pagamento de ajuda de custo para cobrir, total ou parcialmente, a viagem ao Brasil e a instalação inicial. O processo seletivo para a Bolsa Incentivo será anual e regulado por edital específico, que definirá as áreas prioritárias e os países

estratégicos para concessão do benefício, bem como os critérios de avaliação e a documentação requerida para candidatura.

5. Com relação ao auxílio-retorno, trata-se de valor para custeio das despesas de retorno ao país de origem, entendido como o país onde o estudante se inscreveu para o PEC. O benefício poderá ser concedido aos seguintes perfis de estudante:

a. egresso do PEC-G beneficiário da Bolsa Incentivo que tenha concluído a graduação em área prioritária;

b. egresso do PEC-G que tenha sido beneficiário da Bolsa Mérito em qualquer semestre;

c. egresso do PEC-G ou PEC-PLE que comprove não dispor de recursos para custear seu retorno;

d. estudante PEC-G ou PEC-PLE que, mesmo não tendo concluído o curso, encontre-se em extrema vulnerabilidade financeira, impedido de continuar seus estudos e manter situação migratória regular no Brasil; e

e. todo egresso do PEC-PG, independentemente do motivo que tenha levado ao encerramento do vínculo com o Programa, salvo nos casos em que o benefício de retorno esteja previsto em acordo com o país de origem do estudante.

6. Os valores do auxílio-retorno variam conforme o país de destino e se encontram definidos em tabela anexa à Portaria. A tabela poderá ser atualizada periodicamente.

7. Por fim, a nova Portaria mantém a possibilidade de que o Ministério custeie o repatriamento de restos mortais ao país de origem, em caso de falecimento do estudante-convênio no Brasil, desde que se comprove impeditivo religioso ou cultural para o enterro ou cremação em território brasileiro, incapacidade financeira dos responsáveis pelo estudante-convênio e impossibilidade de custeio pelo Governo estrangeiro.

8. A íntegra do texto da Portaria MRE n. 572/2024 está disponível no link

<<https://www.in.gov.br/en/web/dou/-/portaria-mre-n-572-de-19-de-dezembro-de-2024-603327370>>.

9. Encontram-se em andamento processos de atualização de normativas referentes a outros temas relacionados ao PEC, como diplomas de egressos do PEC-G e normas para concessão da bolsa do PROMISAES, do MEC.

Guimarães Rosa Tanulmányi Megállapodás Programja

Hatályba lépett a 572/2024. számú MRE-rendelet, amely frissíti a Külügyminisztérium által a külföldi diákok számára, a Tanulmányi Megállapodás Programja (PEC) keretében biztosított juttatások új előírásait.

2. Az új rendelet létrehozza a Guimarães Rosa Tanulmányi Megállapodás Programot, amely az alábbi támogatásokat foglalja magában: Guimarães Rosa Intézeti Ösztöndíj (Bolsa IGR), és hazatérési támogatás az anyaországba.

3. Az IGR Ösztöndíj négy támogatási formát foglal magában: A már létező Érdemi Ösztöndíj (Bolsa Mérito), MRE Ösztöndíj (átnevezve Bolsa Permanência névre) és a Rendkívüli Ösztöndíj (Bolsa Emergencial), amelyek feltételeit frissítették, valamint az újonnan létrehozott Ösztönző Ösztöndíj (Bolsa Incentivo). Az ösztöndíjak összege 2012 óta 622,00 brazil real volt, amelyet most havi 1.400,00 brazil realra emeltek.

4. Az IGR ösztöndíjak rövid bemutatása:

a. Akadémiai Érdemi IGR Ösztöndíj (Bolsa Mérito) – azon PEC-G hallgatóknak szól, akik legalább két egyetemi félév elvégzése után kimagasló tanulmányi eredményt mutatnak fel. A pályázati eljárás félévente zajlik, és külön pályázati kiírás szabályozza.

b. Felsőoktatási Tanulmányok Folytonosságát Támogató IGR Ösztöndíj (Bolsa Permanência) – azoknak a PEC-G hallgatóknak ítélt meg, akik pénzügyi nehézségekkel küzdenek, és ez veszélyezteti megélhetésüket Brazíliában. A pályázó legalább két félévet teljesített, és olyan felsőoktatási intézményben tanul, amely nem biztosít ösztöndíjat a Milton Santos Felsőoktatási Hozzáférségi Projekt (PROMISAES, MEC) keretében. A kiválasztási folyamat félévente történik, és pályázati kiírás szabályozza.

c. Rendkívüli Támogatási IGR Ösztöndíj (Bolsa Emergencial) – az egyetlen olyan ösztöndíj, amely bármikor megítélhető PEC-G vagy PEC-PLE hallgatóknak, amennyiben váratlan pénzügyi nehézségek miatt veszélybe kerül brazíliai megélhetésük. A pályázat értékeléséhez igazolni kell, hogy a hallgató anyagi támogatói nem tudják fedezni költségeit. A Külügyminisztérium Konzuli és Oktatási Osztálya (DCE) felveszi a kapcsolatot az illetékes pénzügyi támogatókkal, hogy ellenőrizzék az anyagi helyzetet.

d. Kiemelt Területek és Stratégiai Országok IGR Ösztöndíja (Bolsa Incentivo) – új támogatási forma PEC-G és PEC-PLE hallgatók számára, akik prioritásként kezelt szakterületen tanulnak, vagy olyan országból érkeztek, amely stratégiai jelentőségű a PEC és Brazília külpolitikája szempontjából. A többi ösztöndíjtól eltérően a BolsaBU Incentivo akár öt évig is folyósítható. A támogatás nemcsak havi ösztöndíjat tartalmaz, hanem részben vagy teljes egészében fedezi a Brazíliába való utazás és a kezdeti letelepedés költségeit. Az éves pályázati eljárásban meghatározzák a prioritásos szakterületeket és stratégiai országokat, valamint a pályázati feltételeket és szükséges dokumentumokat.

5. Hazatérési támogatás – a diák származási országába való visszatérés költségeinek fedezésére szolgáló támogatás. A következő hallgatók igényelhetik:

- a. Bolsa Incentivo ösztöndíjasok, akik prioritásos területen szereztek diplomát.
- b. Bolsa Mérito ösztöndíjasok, függetlenül attól, hogy melyik félévben kapták a támogatást.
- c. Olyan PEC-G vagy PEC-PLE végzettek, akik nem rendelkeznek elegendő forrással hazatérésük finanszírozására.
- d. PEC-G vagy PEC-PLE hallgatók, akik nem tudják folytatni tanulmányaikat súlyos pénzügyi nehézség miatt, és emiatt brazíliai migrációs státuszuk is veszélybe kerül.
- e. Minden PEC-PG végzett, kivéve azokat, akik hazatérési támogatásáról külön megállapodás született az anyaországukkal, és

6. A hazatérési támogatás összege a célország szerint változik, és az erről szóló táblázat a rendelet mellékletében található. A táblázatot időszakosan frissíthetik.

7. Az új rendelet továbbra is lehetővé teszi, hogy a Külügyminisztérium fedezze a hallgatók földi maradványainak hazaszállítását, ha a diák Brazíliában elhalálozik, és vallási vagy kulturális okok miatt nem lehetséges a helyi temetés vagy hamvasztás, a hozzátartozók pénzügyi helyzete nem teszi lehetővé a költségek fedezését, az illető származási országa nem vállalja a költségeket.

8. Az 572/2024. számú MRE-rendelet teljes szövege elérhető a következő linken:

<<https://www.in.gov.br/en/web/dou/-/portaria-mre-n-572-de-19-de-dezembro-de-2024-603327370>>.

9. Folyamatban van a PEC egyéb szabályozásainak frissítése is, beleértve a PEC-G végzettek diplomájára és a PROMISAES ösztöndíj odaítélésére vonatkozó előírásokat.